

ПОСПЕХАЎ У НОВЫМ НАВУЧАЛЬНЫМ!

Пралатары ўсіх краін, яднайцеся!

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя Ул. І. ЛЕНІНА

№ 22 (610)

Пятніца, 3 верасня 1965 г.

Год выдання XVIII

Цана 1 кап.

Па меры навуковага і тэхнічнага
прагрэсу далейшае развіццё атрымала
вышэйшая і сярэдняя адукацыя, закліка-
ная рыхтаваць высокакваліфікаваных
спецыялістаў, валодаючых шырокім
тэарэтычным і палітычным круглядам

(З Праграмы Камуністычнай партыі
Савецкага Саюза).

ДАРАГІ ПЕРШАКУРСНІК!

Вось надыйшоў дзень, калі збылася твая мара. Ты стаў студэнтам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Уладзіміра Ільіча Леніна. Гэты слаўны дзень назаўсёды застанецца ў тваёй памяці, таму што перад табой адкрылася новая старонка твайго жыцця. Тысяча трыста юнакоў і дзяўчат прыйшло ў гэтым годзе ў нашу слаўную студэнцкую сям'ю. На цэлых пяць год родным і жаданым для вас будзе ўніверсітэт. Стаць студэнтам — гэта сапраўднае шчасце. Але гэта не дае вам ніякага права зазнавацца, лічыць сябе чалавекам асаблівага складу і патрабаваць да сябе нейкіх асобных адносін.

За гады вучобы ва ўніверсітэце вам прыйдзеца прайсці вялікі і цікавы шлях — шлях ад першакурсніка да выпускніка. Вы, сённяшнія першакурснікі, праз пяць год станеце гісторыкамі, матэматыкамі, фізікамі, хімікамі, географамі, біёлагамі,

юрыстамі, філолагамі. Цяпер вас чакаюць хваляванні перад дзвярыма аўдыторыяй, у час сесій, спрэчкі аб рознастайных навуковых праблемах, бяссонныя ночы за падручнікамі, захапляючыя студэнцкія песні, эшалоны, што ад'язджаюць на будоўлі цаліны, цікавыя студэнцкія вечары, турысцкія паходы — усё тое, без чаго нельга ўявіць студэнцкага жыцця.

Першакурснік, пераступіўшы парог БДУ імя Ул. І. Леніна, не губляе гонару і славы нашых камсамольскіх спраў. Ты паступіў у калектыв, дзе паважаюць чалавека за прыгожыя якасці яго душы. Памятай, што ў нас многа цікавых камсамольскіх спраў.

Па-першае, вучоба, праца ў школе і на будоўлях розных прадпрыемстваў, праца з рабочымі саўгасаў і калгасаў, фабрык і заводаў Беларусі. Вас чакае і кліча рамантыка суровых будняў. Слова «цалінікі» стала род-

ным і бліжым для многіх нашых студэнтаў. А цяпер, дружа, гэта чакае і цябе.

У нас ёсць усе ўмовы для паспяховай вучобы, выдатныя корпусы, читальныя залы, багатыя бібліятэкі, добра ўпарадкаваныя кабінеты і лабараторыі.

А наш горад, у якім ты вучыся, дае ўсе магчымыя для таго, каб ты змог цудоўна правесці свой вольны час.

Пяцьсот выпускнікоў пакінулі сцены нашага ўніверсітэта ў гэтым годзе. Сярод іх сотні выдатнікаў вучобы, актыўных ўдзельнікі грамадскага жыцця ўніверсітэта. Вельмі хацелася б, каб эстафету добрых спраў нашых выпускнікоў кожны з вас пранёс праз усе пяць студэнцкіх год.

Як гэта гаворыцца ў студэнтаў: «Ні пуха ні пяра!».

Г. РЫЛЮК.
Сакратар камітэта камсамола БДУ імя Ул. І. Леніна

ПРЫВІТАННЕ, УНІВЕРСІТЭТ!

(рэпартаж)

Урачыстасць гэтай хвіліны не забудуць ніколі 200 юнакоў і дзяўчат, якія сабраліся нядаўна на традыцыйную сустрэчу ў гуманітарным корпусе нашага ўніверсітэта. Гэтыя з віхрыстымі чубамі хлопцы і яшчэ са школьнымі касіккамі дзяўчынкі пераступілі парог навукальнай установы. Называюць іх — першакурснікі. Першакурснік, нібы першаадкрывальнік. Ён перагарнуў сёння новую старонку ў сваёй біяграфіі — першую старонку жыцця ва ўніверсітэце. Кафедра, аўдыторыя, прафесарская, дэканат, студэнт — якія гэта ўрачыстыя для першакурсніка словы!

З заміраннем сэрца слухаюць яны віншаванне намесніка дэкана філалагічнага факультэта Аляксея Арсеньевіча Волка:

«Шчаслівым — шчаслівай дарогі!»

З-за стала прэзідыума паднімаецца прафесар Міхаіл Рыгоравіч Ларчанка:

— Наш факультэт мае добрую традыцыю вучыцца «добра» і «выдатна». Гэтую традыцыю вы

павінны заўсёды падтрымліваць, ніколі не забывацца аб ёй.

Шырока раскрытымі вачыма першакурснікі глядзяць на «жывога» пісьменніка, аўтара «Бульбы» — Івана Навуменку:

— Археологі робяць раскопкі, гаворыць ён, — вывучаюць таямніцы зямлі. А філолагі вывучаюць слова. Дык вывучайце яго настойліва і ўпарта...

— Каб не былі вы весляром, які плыве супраць цяжэння і падняў на момант «ёслы», падхоплівае думку Івана Навуменкі заслужаны дзяржаўны БССР Міхаіл Іванавіч Жыркевіч...

У зале — мёртвая цішыня. І раптам на трыбуну выбягае ўсхваляваная дзяўчынка Ала Цітова:

— Як гэта здорава, таварышы, што я паступіла ва ўніверсітэт!.. Ад імя першакурснікаў хачу запэўніць прафесарска-выкладчыцкі калектыв і старшакурснікаў у тым, што мы будзем вучыцца толькі на «добра» і «выдатна»!

Цёплыя словы віншаванняў гучаць і гучаць у зале:

«Добры дзень, племя маладое, незнаёмае!»

«У добрую дарогу, сябры!»

«Няхай жа так слаўна і шчасліва ідзе ваша вучоба, як шчасліва вы пераступілі парог сапраўднага храма навукі!»

М. ЦІВА,
В. А. сакратара ЛКСМБ філфака БДУ імя Ул. І. Леніна.

ТАК ТРЫМАЦЬ І НАДАЛЕЙ

Для тых, хто сёння першакурснік ўніверсітэта, варта ўспомніць аб прыёмных экзаменах, бо гэта быў самы адказны момант у іх жыцці. Па-сутнасці іменна тады, паспяхова вытрымаўшы конкурсныя экзамены, яны пераступілі парог ўніверсітэта як будучыя студэнты. Успомніць аб экзаменах варта яшчэ і таму, што кожнаму з сённяшніх студэнтаў прыйшлося нямаля папрацаваць, каб авалодаць ведамі і як належыць падрыхтаваць сябе да ўспрыняцця ўніверсітэцкай праграмы. Ва ўніверсітэце ж ім прыйдзеца працаваць яшчэ болей.

А экзамены праходзілі ў напружанай абстаноўцы. Ад-

на з аўдыторыяй галоўнага корпуса... Каля дзвярэй цеснымі купкамі стаяць абітурыенты. Хваляюцца. Ідзе экзамен па фізіцы. За сталом экзаменатараў выкладчыкі Анна Васільеўна Шыбаева і Анатоль Іванавіч Камяк.

— Ну, хто падрыхтаваўся? — пытаюцца экзаменатары. — Калі ласка!

Да экзаменацыйнага стала падыходзіць выпускнік адной з аршанскіх сярэдніх школ Леанід Твердамент. Гаворыць ён паволі, але затое кожнае слова сведчыць аб глыбокім веданні матэрыяла тэорыі хістанняў у прыродзе, квантавай тэорыі, фотаэлементаў і г. д. Заслужаная «пяцёрка».

Затым адказы ідуць значна слабейшыя. Доўгі роздум дапамагае не ўсім. З'яўляюцца «тройкі», а часам і «двойкі».

Неўзабаве падыходзіць чарга і да абітурыента ў вайскавай форме — Валодзі Гомазава. Адказ Валодзі слухае Анна Васільеўна. Ніводнага удакладнення — усё правільна. А задачы? Іх Валодзя рашае імгненна. Зноў «выдатна».

Тым, аб якіх мы сёння расказваем і каго віншаваннем з паступленнем ва ўніверсітэт, нялёгка дасталіся веды. Яны — вынік вялікай працы. Дык пажадаем жа ім і надалей не забываць, што дарогі да вяршынь навукі ляжаць праз паўсядзённую і настойлівую вучобу.

Ул. БЛАКІТНЫ.

САРДЭЧНА ВІНШУЮ

(Слова летаўнага
выпускніка аддзялення
журналістыкі).

Дарагія студэнты-першакурснікі! Сёння перад вамі гасцінна адчыніліся дзверы аўдыторыі. Смялей кроцьце ў іх, бо з цяперашняга часу тут будзеце праходзіць нялёгкае, але вельмі карыснае і цікавае жыццё.

пазнання вышніх навукі. У іх вы зможаце глыбей пазнаць свет, цуды навукі і тэхнікі. Пра яе вам заўсёды па-бацькоўску, шчыра і сардэчна раскажучь нашы настаўнікі — выкладчыкі ўніверсітэта.

Ад усяго сэрца шчыра і сардэчна віншую вас з паступленнем ва ўніверсітэт, які носіць імя вялікага правадыра народаў Уладзіміра Ільіча Леніна!

А. РАБЦАУ,

УЗНАГАРОДЫ УЗНАГАРОДЖАНЫХ

Першыя дні ва ўніверсітэце... Віншаванні, знаёмствы з новымі людзьмі, абставінамі жыцця і вучобы. Для кожнага студэнта першакурсніка гэтыя ўражанні запамінаюцца на ўсё жыццё. І асабліва першыя весткі, першыя віншаванні аб залічэнні ва ўніверсітэт. Для адных гэтыя весткі прыляцелі па пошце, другія самі ўбачылі свае прозвішчы ў заглаўні рэктара, трэція пачулі іх найперш за ўсіх — у дні прыёмных экзаменаў. Гэта выпускнікі сярэдніх школ і навукальных устаноў, узнагароджаныя залатымі і сярэбранымі медалямі. Здаўшы экзамены па першаму прадмету на «ляц», яны ведалі, што дзверы ўніверсітэта для іх адкрыты. Ужо на суб'яседаванні мы размаўлялі з імі, як з будучымі студэнтамі.

...Аўдыторыя 314. Дэкан гістарычнага факультэта Пётр Захаравіч Савачкін і дацэнт Марыя Парфіраўна Баранова, вядуць суб'яседаванне з абітурыентамі, здаўшымі паспяхова экзамены. Ад-

ным раіць лепш рыхтавацца і паступаць на наступны год, другім — чакаць рашэння прыёмнай камісіі. Ну, а з Тамарай Бяляўскай размова асобная. Яна закончыла педагагічнае вучылішча з «адзнакай» і здала заліковы прадмет на «пяць». Пётр Захаравіч дабрамыслива пытаецца:

— Значыць, рашылі стаць педагогам?

— Але, гэта мара майго жыцця, — з задавальненнем адказвае яна.

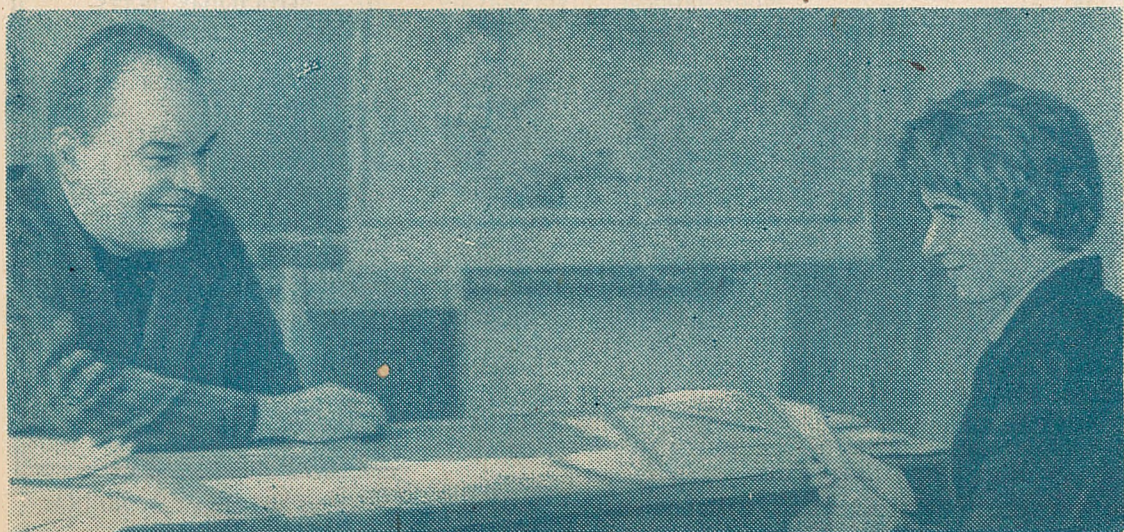
— Тады віншую вас з паступленнем ва ўніверсітэт.

Тут жа на суб'яседаванні віншуюць з паступленнем ва ўніверсітэт медальстаў Тацяну Глушанкову, Вікенція Іванчыка, Раю Крапівіну, Аню Сурмач.

Для іх пасля ўзнагароды залатымі і сярэбранымі медалямі гэта была новая і не менш значная ўзнагарода.

І мы віншаваннем з узнагародай узнагароджаных!

Ул. КУЛАЖАНКА.

З уступных экзаменаў. Так усміхаюцца экзаменатар і абітурыент, калі усё ідзе на лад.

НЯХАЙ МАЦНЕЕ ДРУЖБА!

Бюро Міжнароднай федэрацыі дэмакратычнай моладзі нядаўна зрабіла прэс-канфэрэнцыю, на якой віцэ-прэзідэнт МФДМ Патрысія Вальдэс расказаў аб дзеяннях дэмакратычных маладзёжных арганізацый, накіраваных супраць агрэсіі амерыканскага імперыялізму ва В'етнаме. Мы, сказаў ён, поўнасьцю салідарны з заявай урада ДРВ, у якой выражаецца рашучы пратэст супраць адпраўкі ў

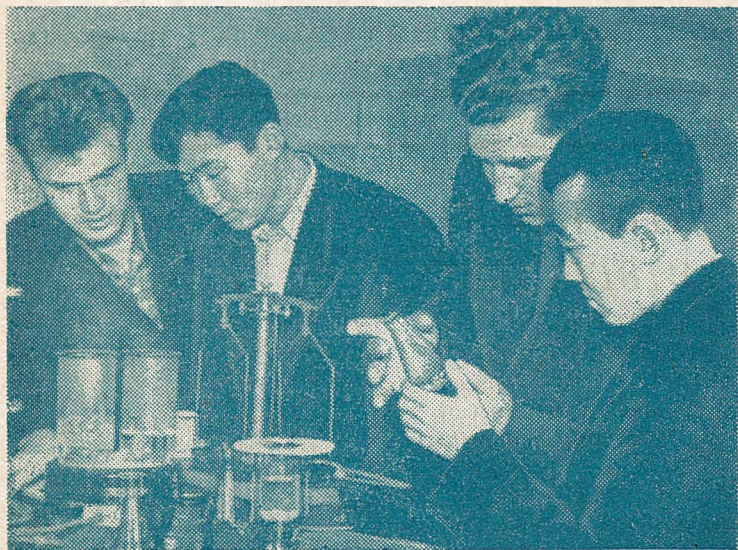
БРАТНЯЕ ПРЫВІТАННЕ НАРОДУ ДЭМАКРАТЫЧНАГА В'ЕТНАМА!

Паўднёвы В'етнам амерыканскіх войск і расшырэння агрэ-

сіі. П. Вальдэс расказаў аб шматлікіх прыкладах баявой салідарнасці і канкрэтнай дапамогі, якую моладзь усяго свету аказвае в'етнамскаму народу.

Сёння, як ніколі раней, дэмакратычная моладзь свету павінна выразіць сваю салідарнасць з в'етнамскімі братамі.

МФДМ заклікае моладзь свету выступіць супраць імперыялістычнай агрэсіўнай палітыкі і інтэрвенцыі. МФДМ заклікае моладзь свету прыняць усе неабходныя меры для канкрэтнага выражэння сваёй палітычнай і матэрыяльнай салідарнасці з в'етнамскімі патрыётамі, МФДМ заклікае ўсе свае арганізацыі садзейнічаць поспеху «каравана міжнароднай салідарнасці» — кампаніі па збору і пасылцы в'етнамскай моладзі медыкаментаў, медыцынскага абсталявання і грашовых сродкаў як канкрэтнага ўкладу моладзі свету ў канчатковую перамогу в'етнамскага народа.

Беларускія і в'етнамскія студэнты ў хімічнай лабараторыі ўніверсітэта.

ВЯРНУЛІСЯ ДАДОМУ ЦАЛІННІКІ

І вось зноў мітынг на Прывакзальнай плошчы. Студэнт нашага ўніверсітэта Валянцін Гладышаў ад імя тысяч студэнтаў-цаліннікаў дакладвае: заданні перавыкананы па ўсім паказчыкам.

Лёгка сказаць перавыкананы. Для кожнага цалінніка за гэтымі словамі і неміласэрдна гарачае

сонца, свінцовая стома мускулаў у канцы працоўнага дня і радаснае ўсведамленне споўненага абавязку. Аб гэтым і гаворыць у сваім выступленні намеснік камандзіра Чапаеўска-Тайпакскага раённага атрада Уладзімір Вялічка.

(Матэрыялы аб цалінніках чытайце ў наступных нумарах нашай газеты).

З летніх будняў геофакаўцаў.

ЧАМУ Я ХАЧУ СТАЦЬ ФІЛОЛАГАМ

Перад намі мноства сачыненняў. Яны напісаны на розныя тэмы, рознымі почыркамі, рознымі стылямі і чарніламі. Вось адно сачыненне, напісанае цвёрдым, сталым почыркам. А вось другое, па ўсім відаць, што сачыненне ўчарашняга школьніка — акуратна і прыгожа выведзены вялікія роўныя літары на ўсіх шасці старонках. Кожны абітурыент мог пісаць на сваю любімую тэму, а тэм было многа. Тут і пра любімых герояў з творчасці М. Ю. Лермантава, А. С. Пушкіна, А. М. Горкага, Я. Коласа, Я. Купалы і многа іншых.

Але большасць сачыненняў абітурыенты пісалі на вольную тэму. Усе яны захапляючыя, цікавыя, цесна звязаныя з жыццём школьніка, а сёння — студэнта. Адно з такіх сачыненняў мы друкуем у нумары нашай газеты.

Вось як гэта пачалося...

Не хачу паганіць імя настаўніка беларускай мовы і літаратуры. Можна ён падумаў, што мы ў дзесятым класе не дараслі яшчэ да таго, каб ведаць, што такое філолаг... Але ўсё ж памятаю: «Філолаг, рабяткі, — гэта пісак». І яшчэ настаўнік сказаў: «На наступны раз прынесці кожнаму па вершы».

...Прынеслі. Кожны чытаў свой верш — і кожнага настаўнік хваліў.

А я свой не прачытаў. Я напісаў у сваім вершы пра вясну, пра сонца, пра мір, пра вербалоз, які заціў. Свой верш я паказаў настаўніку, калі застаўся адзін на адзін з ім у класе. Мы доўга гаварылі. Я памятаю задумленыя вочы настаўніка і яго словы, цёплыя і шчырыя, бацькоўскія: «Пішы, Толя, не кідай...».

І я пісаў. Кожны дзень прыносіў настаўніку па пяць-шэсць вершаў. Усе яны былі не дай бог якія, бо настаўнік (я гэта добра памятаю) хмурыў свае бровы і казаў: «Эх ты, філолаг!..».

Але вершаў з пяці паслаў у раённую газету і адзін з іх надрукаваў. Ён называўся «Чытае мама».

Атрымаў ганарар, абрадаваўся і падумаў: «Я — філолаг».

Пасля быў ліст з другой газеты. Вось што пісалася ў ім: «Паважныя таварыш! Вершы ў вас не атрымаліся... Вы не можаце знаходзіць трыпныя словы — вясёлыя, вобразныя...» У мяне, калі чытаў, спачатку рукі задрожалі, пасля — каленкі, пахаладзела на сэрцы, на твар бы нехта гарачай вадой лінуў...

Але пісаць не пакідаў. Слаў шчэ вершы разоў са тры. І кожны раз такі адказ: «Няма яркіх, вобразных, вясёлых слоў...» Злоць мяне брала ад такіх адказаў!..

Знайшоў у зборніку Ніла Гілевіча эпіграму «Аднаму літкансультанту». Вось яна:

Кансультант ты ў нас вядомы,
Шлеш парады ўсім без столы.
Толькі знаеш, брат,
Час прыслухацца й самому
Да сваіх парад...

І вось гэтую эпіграму — літкансультанту. Можна, кепска я зрабіў, але чаго не зробіш, калі хочаш стаць філолагам?

Прайшло яшчэ некалькі часу. Адночы прыходжу дамоў (я пасвіў кароў — была якраз наша чарга) і бачу — мяне на семінар

Пісьмо з Алжыра

Дзе б ні працавалі нашы студэнты — ці на цаліне, ці на будоўлях прадпрыемстваў і калгасаў — усюды яны з гонарам нясуць высокае званне студэнта нашага ўніверсітэта. Таму не дзіўна, што ва ўніверсітэт часта прыходзяць пісьмы-падзякі з розных устаноў нашай краіны і з-за мяжы. Адно з такіх пісем мы атрымалі нядаўна з Алжыра.

Паважныя таварышы!

Мы рады паведаміць вам аб стараннай рабоце студэнтаў Беларускага Дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна, якіх вы паслалі для будаўніцтва жылых дамоў у Алжырскій Народна-Дэмакратычнай Рэспубліцы.

Ваши студэнты Уладзімір Ладыеў і Уладзімір Бубноў працуюць у складзе беларускага атрада на будаўніцтве нашага Мінскага пяціпакатковага дома.

Уладзімір Бубноў з першых жа дзён работы стаў выдатным трыкоўшчыкам, а Уладзімір Ладыеў выдатным мулярам. Хлопцы на «выдатна» спраўляюцца са сваёй працай і паспяхова пераносяць цяжкія

для іх кліматычныя ўмовы. Работа на нашым будынку заканчваецца, і цяпер ужо вядома ўсім, што ён будзе здадзены ў першую чаргу. У гэтым вялікая заслуга і вашых студэнтаў. Заслуга іхняя яшчэ і ў тым, што наш самы вялікі атрад (18 чалавек) ужо двойчы за гэты кароткі час заяваў пераходны сцяг ЦК ВЛКСМ.

Ад імя кіраўніцтва атрада запэўніваем, што БДУ імя У. І. Леніна можа ганарыцца сваімі пасланцамі ў Алжырскую рэспубліку. Мы шчыра дзякуем вам за добрых і сумленных таварышаў.

Парторг атрада Скайбеда.
Камсорг атрада Громаў.

КАЛІ ЛАСКА, ДА НАС!

Бібліятэка нашага ўніверсітэта — адна з буйнейшых у рэспубліцы. Становячыся студэнтам, вы можаце карыстацца ёю. У выбары патрэбных кніг вам дапамогуць высокакваліфікаваныя бібліятэкары і бібліяграфы. У бібліятэцы рэгулярна праводзяцца агляды мастацкай, навуковай і спецыяльнай літаратуры, выстаўкі, цікавыя лекцыі і літаратурныя вечары, дыспуты і канферэнцыі чытачоў. У бібліятэцы створаны ўсе ўмовы для працы чытача з кнігай. Ніжэй мы друкуем правілы карыстання бібліятэкай.

I. Агульныя палажэнні

Запіс чытачоў праводзіцца пры прад'яўленні пашпарта і студэнцкага білета, службовага пасведчання, на падставе якіх бібліятэка выдае пастаянны адзіны білет чытача. Бібліятэка БДУ штогод

праводзіць перарэгістрацыю чытачоў. Пры перарэгістрацыі чытач павінен здаць для ўліку літаратуру, якая лічыцца за ім і якую ён зможа атрымаць зноў пасля перарэгістрацыі. Чытачы, якія не прайшлі перарэгістрацыі,

бібліятэкай не абслугоўваюцца.

Студэнты і аспіранты перад летнімі канікуламі павінны здаць усе кнігі, якія лічацца за імі.

Аб змяненні месца работы, вучобы або адраса чытач павінен паведаміць у бібліятэку ў 10-дзённы тэрмін.

II. Парадак карыстання літаратурай

а) На абанеменце

Навуковая літаратура выдаецца чытачам на тэрмін да двух месяцаў.

Тэрмін карыстання кнігай можа быць прадоўжаны

ны пры ўзгадненні з работнікамі абанемента.

Для студэнтаў-завочнікаў тэрміны карыстання падручнікамі ўстанаўліваюцца ў залежнасці ад тэрмінаў правядзення лабараторна-экзаменацыйных сесій.

Не выдаюцца на дом рэдкія і каштоўныя выданні, дысертацыі, аўтарэфераты, рэфератыўныя часопісы, газеты, а таксама кнігі, атрыманыя па міжбібліятэчнаму абанементу.

У выпадку затрымкі кніг звыш устаноўленага тэрміну без уважлівых прычын чытач пазбаўляецца права карыстання бібліятэкай на 1—2 месяцы.

Па міжбібліятэчнаму абанементу літаратура выдаецца абанементам на адзін месяц.

б) У чытальных залах

Кнігі з дапаможных фондаў чытальных залаў кнігасховішчаў выдаюцца па вуснаму патрабаванню або патрабавальных лістах.

Выносіць кнігі з чытальнай залы не дазваляецца. Выходзячы з чытальнай залы на працяглы час, чытач павінен здаць кнігі дзяжурнаму бібліятэкару.

Кнігі з кабінетаў і лабараторый на дом не выдаюцца.

Рэдантар А. А. ЛОЙНА.